

Convenant verlengd in 2011

Partijen hebben afgesproken het convenant voor onbepaalde tijd te verlengen. Daarmee is de pilot beëindigd. Het convenant zal aan het einde van ieder kalenderjaar worden geëvalueerd en zo nodig geactualiseerd. Het geactualiseerde convenant vervangt de voorgaande versie.

Convenant over schuldsanering tussen de Belastingdienst en het Vakcentrum

Belastingdienst

Convenant Schuldsanering Vakcentrum

Partijen

Het Vakcentrum gevestigd aan de Blekerijlaan 1 te Woerden, in dezen vertegenwoordigd door mevrouw mr. P.E.H. Hoogstraaten, directeur,

en

de Belastingdienst, in dezen vertegenwoordigd door drs. T.W.M. Poolen, lid Managementteam Belastingdienst,

sluiten een convenant.

Preamble

In dit convenant worden de uitgangspunten en de wijze waarop partijen met elkaar om wens te gaan, vastgelegd. Partijen werken met elkaar samen op basis van wederzijds vertrouwen, begrip en transparantie, met betrekking tot de in dit convenant opgenomen werkwijze in geval van schuldsanering van detaillisten.

Doelstelling van deze afspraken is het inrichten van efficiënt en effectief toezicht. Dit door het op een eenduidige manier afwickelen van schuldsaneringen, wat duidelijkheid schept voor zowel schuldeiser als schuldenaar, waarbij de fiscale belangen in acht worden genomen.

Het Vakcentrum is voor de Belastingdienst een trusted third party. Zij bindt schuldeisers en schuldenaars aan het convenant. Schuldeiser en schuldenaar verklaren schriftelijk dat zij de schuldsanering met in achtname van de afspraken in dit convenant zullen afwickelen.

Het Vakcentrum wordt als vertegenwoordiger van de supermarktbranche regelmatig geconfronteerd met gevallen van schuldsanering. Hierbij spelen fiscale aspecten altijd een belangrijke rol. Bij schuldsanering van supermarkten gaat het meestal om grote bedragen, waarbij in de onderhandelingen de schuld geconcentreerd is/wordt bij één leverancier. Uitgangspunt is dat de ondernemer meewerkt aan een regeling waarvan de verrekenbare verliezen een wezenlijk onderdeel vormen. Deze manier van schuldsanering biedt een maatschappelijk voordeel aangezien op die manier ook de lonen van het personeel inclusief afdrachten sociale premies en loonbelasting betaald worden plus de lopende BTW-afdrachten. Het voordeel voor de leverancier is gelegen in het voorkomen van een faillissement.

Partijen bepalen een gezamenlijke werkwijze ten aanzien van de fiscale aspecten die in de schuldsanering een rol spelen. Zij identificeren daarbij de fiscale risico's en nemen daarover snel en actueel een standpunt in, binnen de kaders van wet-, regelgeving en jurisprudentie, teneinde de rechtszekerheid te vergroten. Partijen streven naar het gezamenlijk vormgeven van een effectief en efficiënt toezicht op de naleving van deze standpunten.

1 *Uitgangspunten*

- Rechten en verplichtingen op basis van wet- en regelgeving zijn en blijven zonder enige beperking van toepassing.
- Partijen en de deelnemende ondernemingen spreken de intentie uit hun onderlinge relatie te baseren op vertrouwen, begrip en transparantie.
- Partijen en de deelnemende ondernemingen streven naar het bevorderen van een correcte behandeling van de fiscale aspecten in de schuldsanering. Centraal staan rechtszekerheid, compliance en effectief toezicht.
- Partijen en de deelnemende ondernemingen leggen actief de in de schuldsanering gesignaleerde fiscale risico's, aan elkaar voor. Hiertoe hebben partijen periodiek op initiatief van de Belastingdienst ten minste éénmaal per jaar overleg.
- Partijen en de deelnemende ondernemingen verstrekken daarbij binnen wet- en regelgeving zonder terughoudendheid en zonder voorbehoud inzicht in de feiten en omstandigheden. De rechten en verplichtingen op grond van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en overige belastingwetten gelden voor partijen en de deelnemende ondernemingen onverkort.
- Partijen en de deelnemende ondernemingen streven naar het gezamenlijk duiden van de fiscale aspecten van de schuldsanering en het vormgeven van toezicht op de naleving hiervan.
- De Belastingdienst, regio Amsterdam, voert voor de uitvoering van dit convenant door Belastingdienst de landelijke regie. Zij is eerste aanspreekpunt voor het Vakcentrum.
- Partijen komen overeen dat de looptijd van dit convenant geldt voor de periode van twee kalenderjaren, te weten vanaf 1 april 2009 tot en met 31 maart 2011.

2 *Afspraken over de afwikkeling van de fiscale winstaspecten*

Bereik

Deze paragraaf gaat over de winstaspecten van een schuldsanering betreffende een onderneming onder de Wet inkomstenbelasting 2001. In geval de schuldsanering een onderneming onder de Wet vennootschapsbelasting 1969 betreft, treden partijen in overleg om de aspecten die voortvloeien uit de toepassing van die wet nader te bespreken.

Etikettering

De afwikkeling van een schuld uit onderneming na staking van die onderneming, vindt plaats onder het regime van hoofdstuk 3 van de Wet IB'01 (box 1).

Kwijtscheldingswinst

Indien een niet voor verwezenlijking vatbare schuld uit onderneming wordt kwijtgescholden ontstaat bij de schuldenaar winst uit onderneming, waarop de regeling van artikel 3.13, eerste lid onder a Wet IB'01 van toepassing is (hierna: kwijtscheldingswinst).

Schuldeiser en schuldenaar stellen na uiterlijk vijf jaar vanaf de dag waarop de schuldsaneringsovereenkomst in werking treedt (saneringsperiode) onder verwijzing naar deze overeenkomst gezamenlijk vast welk deel van de schuld onder de

schuldsaneringovereenkomst is terugbetaald en welke schuld nog resteert. Deze vaststelling geschiedt schriftelijk en behoort tot de administratie van de schuldeiser en de schuldenaar.

Voor het antwoord op de vraag wanneer sprake is van een kwijtschelding wordt aangesloten bij de wet- en regelgeving dienaangaande.

Kwijtscheldingswinst is onder voorwaarden vrijgesteld en wordt in aanmerking genomen na de saneringsperiode, tenzij zich eerder een situatie voordoet als hieronder bedoeld onder a), c) of d). In dat geval wordt de kwijtscheldingswinst in aanmerking genomen zoals deze bedraagt op het moment onmiddellijk voorafgaand aan het moment dat de situatie als bedoeld onder a), c) of d) zich voordoet.

Onder a) tot en met d) hieronder zijn vier situaties beschreven alsmede de fiscale behandeling van de schuld en de restschuld in de betreffende situatie. Een situatie die hieronder niet is beschreven valt niet onder het bereik van deze overeenkomst. In het geval zich een dergelijke situatie voordoet, zullen partijen met elkaar in overleg treden over de fiscale behandeling van die situatie.

- a) De schuldeiser scheldt de niet voor verwezenlijking vatbare restschuld kwijt. Daardoor ontstaat kwijtscheldingswinst.
- b) De restschuld wordt volledig voldaan. Er is geen sprake meer van een schuld noch van een restschuld. In deze situatie is geen sprake van kwijtscheldingswinst.
- c) De schuldeiser is bereid, indien de schuldenaar de overeengekomen verplichtingen niet of niet geheel is nagekomen, om tegen eenmalige betaling de restschuld kwijt te schelden. Het verschil tussen de nominale waarde van de restschuld en de eenmalige betaling, wordt aangemerkt als kwijtscheldingswinst.
- d) De schuldenaar doet een beroep op de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp), aangezien geen overeenstemming over de restschuld met de schuldeiser kan worden bereikt. Voor zover de restschuld als gevolg van de Wsnp vrijvalt, wordt die schuld geacht te zijn kwijtgescholden. Hieruit vloeit kwijtscheldingswinst voort.

De fiscale behandeling van de vier situaties doet niets af aan de toepassing van regelgeving gericht op het beperken van de verliesverrekening of de verliesverrekeningstermijn.

Bij overeenkomsten tussen schuldeiser en schuldenaar waarbij op een toekomstig moment wordt voorzien in kwijtschelding van (een deel van) de restschuld, dient met het volgende rekening te worden gehouden.
Indien aan de kwijtschelding van een niet voor verwezenlijking vatbare restschuld een opschortende voorwaarde is verbonden is sprake van kwijtscheldingswinst op het moment dat aan de opschortende voorwaarde is voldaan.
Indien aan de kwijtschelding van een niet voor verwezenlijking vatbare restschuld een ontbindende voorwaarde is verbonden dan is sprake van kwijtscheldingswinst op het moment waarop de overeenstemming wordt bereikt.

3 Afspraken over de fiscale afwikkeling van de omzetbelasting aspecten

Bereik

Deze paragraaf gaat over de omzetbelastingaspecten van een schuldsanering.

Artikel 29 Wet OB

Aan het niet-voldoen van een voor verrichte prestaties verschuldigde vergoeding verbindt artikel 29 van de Wet OB een tweetal gevolgen, zowel voor de leverancier als voor de afnemer. De wettekst kent in dit opzicht een verschil, waar de leverancier steeds moet aantonen dat diens afnemer de vergoeding niet heeft voldaan en ook niet zal voldoen, terwijl de afnemer door het enkel verstrijken van een termijn van twee jaren bij wetsfictie geacht wordt zijn verplichtingen niet meer te zullen nakomen.

Blijkens het bepaalde in artikel 29, tweede lid, van de Wet OB wordt de ondernemer, die ingevolge artikel 15 van de Wet OB belasting in aftrek heeft gebracht (hierna: de afnemer), het afgetrokken bedrag naar evenredigheid als belasting verschuldigd op het tijdstip waarop en voor zover redelijkerwijs moet worden aangenomen dat hij de vergoeding waarop dat bedrag betrekking heeft, niet of niet geheel zal betalen. De afnemer moet dan de aftrek uiterlijk corrigeren over het tijdvak waarin twee jaren zijn verlopen sinds het opeisbaar worden van de vergoeding. De termijn voor de twee jaar wordt dan ook niet opgeschort ongeacht of moet worden aangenomen dat de vergoeding niet zal worden betaald.

Omzetting koopschuld in leenschuld

Een oplossing om duidelijkheid te scheppen binnen de tweejaartermijn, over wanneer redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de afnemer de vergoeding waarop dat bedrag betrekking heeft, niet of niet geheel zal betalen, is dat de "koopschuld" door de leverancier en de afnemer wordt omgezet in een "leenschuld". Dit vraagt om actie van zowel de leverancier als de afnemer.

De conversie van "koopschuld" naar "leenschuld" betekent dat op het moment waarop het krediet is verleend de koopsom volledig moet worden geacht te zijn voldaan en een nieuwe, nu op het krediet gebaseerde, schuld is ontstaan. De vraag of koopschulden in leenschulden zijn omgezet kan alleen door de leverancier en de afnemer gezamenlijk worden beantwoord. De partijen betrokken bij de schuldomzetting zullen ondubbelzinnig de "omzetting" moeten overeenkomen.

In het geval van een schuldomzetting moet de vergoeding voor de koop geacht worden te zijn voldaan en is er geen ruimte voor toepassing van artikel 29, tweede lid, Wet OB.

Dit heeft tot gevolg dat bij het niet voldoen voor de koper aan zijn uit de kredietovereenkomst voortvloeiende verplichtingen niet meer wordt toegekomen aan de toepassing van artikel 29, eerste lid, Wet OB. De vergoeding ter zake van de levering is en blijft voldaan. Voor de leverancier en de afnemer heeft dit het volgende tot gevolg:

Leverancier

De schuld is volledig voldaan door de omzetting in een leenschuld. De leverancier krijgt

geen BTW op grond van artikel 29, eerste lid, letter a van de Wet OB terug.

Afnemer

De afnemer hoeft geen op grond van artikel 29, tweede lid van de Wet OB juncto artikel 14 van de Wet OB verschuldigde omzetbelasting te voldoen omdat de schuld volledig is voldaan.

4 Toezicht

Partijen hebben afgesproken het toezicht op naleving van de afgesproken werkwijze zal plaatsvinden door een steekproefcontrole door de Belastingdienst. Deze steekproef heeft tot doel te evalueren of de afgesproken werkwijze tot het gewenste resultaat heeft geleid. De resultaten zullen in de jaarlijkse evaluatie worden betrokken.

5 Looptijd

Partijen komen overeen dat de looptijd van dit convenant geldt voor de periode van twee kalenderjaren, te weten vanaf 1 april 2009 tot en met 31 maart 2011.

Partijen treden ten minste één maal jaar met elkaar in overleg om de voortgang van de pilot te bespreken en zonodig het convenant te actualiseren.

De deelnemende ondernemingen houden zich het recht voor om tussentijds aansluiting bij het convenant te beëindigen. Zij zullen dit met redenen omkleed aan de belastingdienst kenbaar maken. Door beëindiging vervalt voor de individuele onderneming het verminderde toezicht op naleving van de afgesproken werkwijze met ingang van de maand volgend op de maand waarin het convenant is beëindigd.

6 Ondertekening

Namens de Belastingdienst:

Drs. T.W.M. Poolen

Namens het Vakcentrum:

Mr. P.E.H. Hoogstraaten

Bijlage 1 Begrippenlijst

Koopschuld

Schuld die ontstaat wanneer goederen worden geleverd zonder dat daar de overeengekomen en gefactureerde waarde voor wordt betaald.

Kwijtscheldingswinst

Voordeel waarop de regeling van artikel 3.13 lid 1 letter a Wet Inkomstenbelasting 2001 van toepassing is.

Leenschuld

Schuld die ontstaat wanneer een bedrag beschikbaar wordt gesteld aan de ander in de vorm van een lening

Omzetbelasting

Belasting geheven over de toegevoegde waarde volgens de Wet Omzetbelasting 1968.

Restschuld

Het bedrag van de schuld dat overblijft na afloop van de schuldsaneringperiode en voor kwijtschelding in aanmerking komt als aan bepaalde voorwaarden is voldaan.

Saneringsperiode

Een periode van maximaal 5 jaar na de inwerkingtreding van de schuldsaneringsovereenkomst.

Schuld

Het bedrag dat de schuldenaar verschuldigd is aan de schuldeiser op het moment waarop de saneringsperiode ingaat.

Schuldeiser

De commerciële organisatie/franchisegever die een vordering heeft op de schuldenaar.

Schuldenaar

De (ex)ondernemer/franchisenemer die zijn bedrijf heeft afgestoten en een schuld heeft aan zijn commerciële organisatie/franchisegever.

Schuldsaneringsovereenkomst

Overeenkomst waarin de afspraken worden vastgelegd tussen schuldeiser en schuldenaar betreffende de schuld.

Vakcentrum

Brancheorganisatie voor de zelfstandige ondernemer in de levensmiddelenbranche, gevestigd te Woerden.

WSNP

Wet schuldsanering natuurlijke personen.

Bijlage 2 Voorbeelden

Voorbeeld 1: (situatie als bedoeld onder a) convenant)

Ondernemer A heeft na overdracht van zijn bedrijf aan zijn organisatie een restschuld bij zijn organisatie van € 500.000,--

Stand verrekenbare verliezen is € 300.000,--

Schuldregeling gedurende 5 jaar:

- Van het bruto inkomen boven de € 45.000,-- dient de ondernemer 50% aan de organisatie te betalen
- De IB teruggaven naar aanleiding van de verrekenbare verliezen voor de komende 5 jaar worden aan de organisatie afgedragen
- De auto van het merk: Audi type: A4 wordt binnen 3 maanden verkocht en de opbrengst (verwachting € 15.000,--) zal worden afgedragen aan de organisatie.
- De vordering is renteloos zolang A zich aan zijn afspraken houdt

Wanneer A zich de komende 5 jaar aan deze regeling houdt, zal het restant van de schuld na 5 jaar worden gekweten.

Stel: er is na 5 jaar € 100.000,-- betaald waarvan € 50.000,-- afkomstig van verrekenbare verliezen (33,3 % van € 150.000,--), € 15.000,-- door verkoop van de auto en € 35.000,-- uit inkomen. Kwijting bedraagt € 400.000,--. Deze kwijting valt voor € 150.000,-- weg tegen het restant van de verrekenbare verliezen en de rest van de kwijting ad. € 250.000,-- valt dan onder de vrijgestelde kwijtscheldingswinst.

De BTW over de onbetaalde goederen is neutraal verrekend door de koopschuld om te zetten in leenschuld. De organisatie (schuldeiser) kan door deze omzetting geen BTW terugvragen en de ondernemer schuldenaar behoeft geen aangifte te doen en wordt derhalve niet met een aanslag geconfronteerd.

Voorbeeld 2: (situatie als bedoeld onder a) convenant)

Ondernemer B heeft na overdracht van zijn bedrijf aan zijn organisatie een restschuld bij zijn organisatie van € 250.000,--.

Stand verrekenbare verliezen € 75.000,--

Schuldregeling gedurende 5 jaar of zoveel eerder als het einddoel is bereikt:

- De woning waarin B woont heeft een overwaarde van € 100.000,--. B gaat akkoord met een hypothecaire inschrijving van € 100.000,-- ten gunste van zijn organisatie. Daarbij wordt overeengekomen dat B zelf het moment kan bepalen wanneer hij zijn huis verkoopt en dat de afrekening van deze (rentevrije) vordering pas op moment van verkoop wordt afgerekend.
- De IB teruggaven naar aanleiding van de verrekenbare verliezen voor de komende 5 jaar worden aan de organisatie afgedragen
- De vordering is renteloos zolang A zich aan zijn afspraken houdt

Wanneer A zich de komende 5 jaar aan deze regeling houdt, zal het restant van de schuld na 5 jaar worden gekweten.

Stel: er is dan € 25.000,-- betaald afkomstig van verrekenbare verliezen (33,3% van € 75.000,--) Kwijting bedraagt derhalve € 125.000,--. Er zijn geen verrekenbare verliezen meer dus de kwijting ad. € 125.000,-- valt dan onder de vrijgestelde kwijtscheldingswinst.

BTW conform voorbeeld 1.

Voorbeeld 3: (situatie als bedoeld onder b) convenant)

Ondernemer D heeft na overdracht van zijn bedrijf aan zijn organisatie een restschuld van € 100.000 en een verrekenbaar verlies van € 120.000. Na 5 jaar heeft hij de gehele restschuld voldaan, waarvan € 40.000 afkomstig van verrekenbare verliezen (33,3% van € 120.000). Er is geen sprake van kwijting van enige restschuld en dus ook niet van kwijtscheldingswinst.

Voorbeeld 4: (situatie als bedoeld onder c) convenant)

Als voorbeeld 1, doch ondernemer A houdt zich niet aan de aflossingsregeling op zijn inkomen. Er is inmiddels € 65.000,-- betaald waarvan € 50.000,-- uit verrekenbare verliezen en € 15.000,-- uit verkoop van de auto. Partijen komen na 5 jaar bij elkaar en de schuldeiser wenst in verband met het niet nakomen van de inkomensregeling (had € 35.000,-- moeten zijn) een eenmalige betaling van € 25.000,--. In ruil daarvoor is de schuldeiser bereid om de afspraken ter zake van de kwijting gestand te doen.

A gaat akkoord. Uiteindelijke betaling is derhalve € 90.000,-- (i.p.v. € 100.000,--).

Er is derhalve € 90.000,-- betaald waarvan € 50.000,-- afkomstig van verrekenbare verliezen ad. € 150.000,--. Kwijting bedraagt € 410.000,--. Deze kwijting valt voor € 150.000,-- weg tegen het restant van de verrekenbare verliezen en de rest van de kwijting ad. € 260.000,-- valt dan onder de vrijgestelde kwijtscheldingswinst.

BTW als voorbeeld 1.

Voorbeeld 5: (situatie als bedoeld onder d) convenant)

Ondernemer C kan geen overeenstemming bereiken (maakt niet uit of het bij aanvang van de besprekingen over de afwikkeling van de restschuld is, of tijdens de saneringsperiode wegens het niet nakomen van verplichtingen).

C doet een beroep op de WSNP. De schuld aan het einde van deze periode (in principe 3 jaar) bedraagt € 100.000 en wordt gekweten. Na verrekening met het restant van de verrekenbare verliezen gesteld op € 25.000 valt van de kwijting een bedrag van € 75.000 onder de vrijstelling kwijtscheldingswinst.

Voorbeeld 6: (opschortende voorwaarde (als voorbeeld 2))

In voorbeeld 2 is ten aanzien van de kwijtschelding van de restschuld opgenomen dat, "Wanneer A zich de komende 5 jaar aan deze regeling houdt, zal het restant van de schuld na 5 jaar worden gekweten".

Er is hier sprake van een opschortende voorwaarde. Dat wil in dit geval zeggen dat de kwijtschelding plaatsvindt na afloop van de 5 jaren. De afwikkeling van de overeenkomst vindt dan plaats zoals in voorbeeld 2 aangegeven.

Voorbeeld 7: (ontbindende voorwaarde)

Indien anders dan in voorbeeld 2, ten aanzien van de kwijtschelding van de restschuld wordt opgenomen dat, "Rekening houdend met het voorgaande wordt het restant van de schuld gekweten. Indien A zich in de komende vijf jaren niet aan de regeling houdt zal hij/zij alsnog voor de gehele schuld worden aangesproken".

In dit geval is sprake van een ontbindende voorwaarde. Dat wil in dit geval zeggen dat de kwijtschelding direct bij het afsluiten van de overeenkomst plaatsvindt.

Dit heeft tot gevolg dat de te verrekenen verliezen ad € 75.000 direct worden verrekend met de kwijtscheldingswinst ad € 150.000 (restschuld € 250.000 -/- overwaarde pand € 100.000).

Er zal dan geen IB teruggave zijn in verband met verrekenbare verliezen ad € 25.000.

Toelichting:

De verdeling van hoeveel wordt er betaald en hoeveel wordt er gekweten hangt van een aantal factoren af, bijvoorbeeld:

- a) De verwijtbaarheid, of wel: waarom kon het zo ver komen, voldeed de ondernemer niet of was het project te mooi voorgesteld door de organisatie;*
- b) Heeft de ondernemer een eigen woning met overwaarde;*
- c) Heeft de ondernemer de priveopnamen in de loop der jaren bescheiden gehouden in verband met de slechte resultaten van het bedrijf*
- d) Etc*